

характерною рисою особистості злочинців в тіньовій економіці є те, що можна назвати адміністративною преюдиційною поведінкою. Вчинення злочину для таких правопорушників є не просто неминучим, але природним продовженням їх право стилю поведінки.

Крім того, для особистості злочинців в тіньовій економіці характерна опосередкована і прямий зв'язок з представниками організованої злочинності. Про це досить часто і справедливо пишуть в юридичній літературі.

Таким чином, особистість злочинця у сфері тіньової економіки являє собою багатогранний і неоднорідний феномен, що складається і залежить від безлічі об'єктивних і суб'єктивних факторів.

Перелік використаних джерел

1. Шарікова О. В. Економічні наслідки тінізації економічної системи / О. В. Шарікова // *Економіка. Фінанси. Право.* – 2016. – № 1. – С. 3–6.
2. Момот Т. В. Тіньова економіка як загроза економічній безпеці України [Електронний ресурс] / Т. В. Момот, О. М. Ващенко, Р. Ю. Тесленко // *Економіка і суспільство.* 2018. Вип. 15. С. 169–176. Режим доступу: http://economyandsociety.in.ua/journal/15_ukr/27.pdf
3. Тіньова економіка в Україні : стан, тенденції, шляхи подолання : аналіт. огляд / [упоряд. : С. С. Чернявський [та ін.]. Київ. Нац. акад. внутр. справ, 2017. 152 с. URL: <https://www.naiu.kiev.ua/pravovaprosvita/osnovi-antikorupcijnogo-zakonodavstva-ukrayini/naukovi-statti-ta-tezi-zantikorupcijnoyi-tematiki/analitichnij-oglyad.pdf>
4. Зянько В. В. Тіньові доходи та шляхи їх зменшення в Україні / В. В. Зянько // *Вісн. Вінниц. політех. ін-т.* – 2016. – № 1. – С. 92–93.

Діана Кіщук

*студентка фахового коледжу
економіки, права та інформаційних технологій
Західноукраїнського національного університету*

ЗАСТОСУВАННЯ ПРАВООХОРОНЦЯМИ ВОГНЕПАЛЬНОЇ ЗБРОЇ: РЕГУЛЮВАННЯ ТА ПРОБЛЕМИ ПРАКТИКИ

Україна репрезентує себе як суверенна і незалежна, демократична, соціальна, правова держава [2]. Саме тому у такій державі має бути модернізований, оновлений до сучасних правових вимог і суспільних тенденцій правоохоронний орган – Національна

поліція України. Із прийняттям Закону України «Про Національну поліцію» від 02.07.2015 розпочато реформування центрального органу виконавчої влади, який служить суспільству шляхом забезпечення охорони прав і свобод людини, протидії злочинності, підтримання публічної безпеки і порядку. Стаття 46 закону України «Про Національну поліцію» вказує, що застосування вогнепальної зброї є найбільш суворим заходом примусу [1].

Поліцейський уповноважений на зберігання, носіння вогнепальної зброї, а також на її застосування і використання лише після проходження ним спеціальної підготовки у межах курсів первинної професійної підготовки (спеціалізації) та підвищення кваліфікації протягом усього часу перебування на посадах поліцейських. Вона застосовується поліцейським у виключних випадках – якщо існує загроза життю поліцейського або інших осіб чи правопорушник чинить збройний опір. Застосуванню вогнепальної зброї передують попередження, за виключенням випадків, коли особа чинить збройний опір або при спробі особи заволодіти вогнепальною зброєю поліцейського. Вогнепальна зброя не може бути застосована у місцях, де можливо завдати шкоду іншим особам. Як зазначено у ч. 4 ст. 46 Закону України «Про Національну поліцію»: поліцейський уповноважений у виняткових випадках застосовувати вогнепальну зброю: якщо існує безпосередня загроза життю особам (поліцейському, членам його сім'ї, жертві нападника, заручнику тощо) або для затримання особи, що чинить збройний опір (що теж створює загрозу життю працівника поліції) [1].

При застосуванні вогнепальної зброї працівник поліції здійснює ряд дій юрисдикційного, організаційно-управлінського, публічно-владного, виконавчо-розпорядчого характеру. Це важлива форма реалізації правових норм і ступеня управлінської діяльності.

Особливе місце у професійній діяльності поліції посідає проблема високого рівня летальності й травматизму в результаті збройної протидії або нападу злочинців. Статистика свідчить про те, що злочинність є одним із факторів, що безпосередньо впливає на загибель поліцейських і правопорушників.

На практиці виникає багато запитань щодо використання вогнепальної зброї поліцейськими, саме тому і виникають проблеми їх застосування.

В першу чергу - це виявляється в суб'єктивних та об'єктивних факторах. У разі виникнення реальної небезпеки дії поліцейського будуть визначатися рівнем його професійної підготовки та вмінням управляти своїм психічним станом в умовах патогенного впливу

стресорів екстремальної ситуації. Негативні емоційні стани (страх, ступор, шок та ін.) суттєво впливають на точність навіть автоматизованих рухів[3,с.98]. Крім того, застосування вогнепальної зброї частіше за все відбувається в екстремальних умовах, після фізичного навантаження (двобою з правопорушником, його переслідування або в ситуаціях, пов'язаних з використанням зброї проти поліцейського). Не менш актуальною поряд із проблемою трактування громадськістю застосування вогнепальної зброї поліцейськими є роз'яснення для самих поліцейських випадків застосування вогнепальної зброї. Таке роз'яснення має бути конкретним і зрозумілим, єдиним для всіх, на кшталт пам'ятки для працівника поліції.

Саме тому я вважаю, для того, щоб запобігти цих проблем, персоналом Національної поліції України доцільно вивчати та засвоювати зарубіжний досвід алгоритму дій поліції в екстремальних умовах. Також у курсі підготовки особового складу Національної поліції України доцільно запровадити проведення стрілецьких тренінгів із використанням інтерактивних тирів, моделювання та розробку конкретних алгоритмів дій в екстремальних ситуаціях та ін.

Перелік використаних джерел

1. Про Національну поліцію : закон України від 02.07.2015 № 580-VIII // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19>

2. Конституція України : редакція від 21.02.2019. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/> (дата звернення: 27.07.2020)

3. Уразалин И. М. Уголовно-правовые и криминологические аспекты применения физической силы, специальных средств и огнестрельного оружия сотрудниками органов внутренних дел : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.08. Краснодар, 2004. 188 с.

Тетяна Крамар

*студентка магістратури юридичного факультету
Західноукраїнського національного університету*

ЕФЕКТИВНІСТЬ РОЗСЛІДУВАННЯ КРАДІЖОК: ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

Ст. 13 Конституції України проголошує, що «в Україні всі форми власності користуються рівним захистом» [1]. Людина протягом